

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám ára **10** kr.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap.

Szerkesztőség:

Búza-utca 1283. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adódnak vissza.

Hirdetéseket

elfogad s jutányosan számít a
Kiadóhivatal:
Belicey-út saját-ház 11.
hova az előfizetési pénzek intézendők.

A telepítések.

Gazdasági felvirulás, általános jólét, egyenlő vagyonmegoszlás csak ott lehetséges, ahol a néptömeg arányosan oszlik meg, ahol nincs túlnépes terület, de olyan földdarab sincs, a mely műveletlenül hever. — Az okzerű gazdálkodás első követelménye tehát az egészséges népmegoszlás, s csak természetes, hogy a hol ez — úgy szólva — magától, a fejlődés folyamán be nem áll, mesterségesen, telepítés által kell eszközölni. Hazánk tekintetben elég szerencsés alakulást mutat ugyan átlag véve, de ha az egyes területeket összehasonlítjuk, azonnal látni fogjuk, hogy a feltöltés Erdély némely vidékén sűrű a lakosság a föld termékenységéhez képest, míg a dús alföld nem egy része, ha nem hever is parlagon, de a munkáskéz és kellő vállalkozás hiában nem műveltetik elég intenzíve, s nem honosítanak meg sok jövedelmezőbb művelési ágat. Nem is kell messze menni, hogy találó példával szolgáljunk.

Pestmegye sok részén, így a szomszédos vidékeken, Szeged és Kalocsa körül jókora földterületek várják a munkás kezeket. De hiába, nincs meg egyesekben a kedv, a tetterre vágyás, ezért üdvözöljük örömmel a kormány fellépését, midőn törvénnyel és államsegéllyel óhajtja felvirágoztatni hazai telepítésünket.

Az erre vonatkozó törvényjavaslatot április végén terjesztette be a földművelésügyi miniszter, mely kimondja, hogy akár új községek alakítása, akár már létező községek nagyobbitása céljából bárki alapíthat telepeket, s részletesen előírja a telepítés feltételeit. Ez a telepítési szabadság megvolt ugyan eddig is, de éppen az a fontos ebben a javaslatban, hogy az állam maga veszi kezébe a telepítést, s e célból három millió forintot bocsájtanak a földművelésügyi miniszter rendelkezésére, mely alapszerűleg kezelendő, s csak telepítési célokra

(birtokvásárlás, telepes házépítés és talajjavítás) használható. Azután elővannak adva a lételepedés feltételei, a kapott birtok megváltása stb. iránt, melyeket mind igen méltányos és okos számitással szabtak meg.

Hisszük is, hogy ezzel a törvénnyel a mostoha anyagi viszonyok közt élő vidékek lakosságát sikerül letelepíteni az alföldre, a hol szorgalom és takarékoság, anyagi jólétet ad ily körülmények közt nekik is. Eddig is voltak ugyan telepítések, így Temesvár mellé, Nagy-Becskerek, Bogojeva, Rakitta és Bálinez vidékére telepített már a kincstár, de mert törvényes intézkedés nem adott olyan sok előnyt, lassan ment ez a munka is. Pedig kár volna tovább halogatni. Mert a közgazdasági, népesedési és nemzetiségi viszonyokra alig hat tényező kedvezőbbben, mint az okosan kiesztelt és sikeresen keresztülvitt telepítés.

Hiszen ezuton a mivelhető talaj nagysága terjed, a munkások arányo-

A SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRCÁJA.

Szünig nekem . . .

*Szünig nekem, csordultig a poharat!
Teli hordó ma az ászkon nem marad.
Szomjas vagyok, mint a puszták homokja,
De szomjamat csupán csak a bor olbja.*

*Haj, csapláros, bort ide az üvegbe!
Ez a korcsma temető lesz ma este.
Borba lesz itt ma temetve a bánat,
Hogy életre ítéletig sem támad.*

BALOG ISTVÁN.

A baba-feleség.

— A Szarvas és Vidéke eredeti tárcája. —

Írta: VORRÓ PÁL.

A télen felolvasást tartottam egy vidéki irodalmi körben. Az estély a java szeszonzonba esett s a páholyok és pamlagok megteltek a város szépeivel. Mosolygó arczok, ragyogó szemek fogadtak, édes, bódító assz-

zonyfejek, a kik közt olyan otthon érzem magamat s a kiknek olyan szívesen fecsegnek el egy örökkévalóságig. Elégedetten foglaltam helyet a pódiumon s belekezdtem egy nevelésbe. Asszonyról szólt az ének, egy ideges, beteg szép asszonymak eltévesztett késő szerelméről. És boldogság volt nekem látni, mint esüng az arcmonon fél-ezer szem és élvezet volt olykor egy-egy különösebb helynél szemébe nézni egyiknek-másiknak s rajta kapni, a mint elpirul, mert érzi, hogy konyitok ahhoz a nagy titokhoz, a mit úgy hívnak; asszonyi hízeltő: mind szemtelenebbtől s szemtelenebbtől kezdtem e főlényemmel visszaélni s rá akaram olvasni mindenkire.

Egyszerre, talán a második sorban, egy babafejre esett tekintetem, oly ártatlanul nézett rám, olyan szendén, hogy pillanatra megakadt a szó a torkomon.

— Lány lesz, fiatal gyermek-leány, vétek volna . . .

De a következő pillanatban győzött bennem az ördög.

— Eü, olyan asszonyosan van festélve,

öltözve, látha csak amolyan báránybőrbe bujtatott kis farkas. Nem fog belehalni . . .

S a legközelebbi „kritikus“ helynél erősen rá néztem. Ő visszanezett, ártatlanul nyílt szemekkel, mint egy baba épen, s én éreztem, hogy fülig pirulok. E peretől fogva, mintha kieseréltek volna, nyargalva olvastam, valami gyámoltalan szolidáság vett erőt rajtam, mely kihagyatott velem minden merészebb szót s oda szegezte tekintetemet a papírra. Mikor az obligát tapsok között meghajlotam, éreztem, hogy bocsánatot kell valakitől kérnem, félénken oda néztem. Megínt az az ártatlan baba-arc, változatlanul . . . A második kihívásnál már nem mertem arra nézni . . .

* * *

Az estély műsora után tánc következett. A díszes publikum átment a szomszéd nagy terembe, ki páholyokba, ki a parkettra, a mint nézni vagy táncolni akart. Elöttem vomult el a legszebb koszoru, viruló lányok, kacér asszonykák egész kápráztató sora. Csillárfény és meleg parfümillet, az a könnyű, világos-tarka kaosz, mely ott kavargott körültem — örült játékot kezdtem a

sabban oszlanak meg, a belterjes mezőgazdaság nagyobb tért hódít, szorgalom, munka és mértékletesség, s ezek nyomán jólét támad a földművesek körében. De mindezekről eltekintve, sajátos nemzetiségi viszonyokkal bíró hazánkban a telepítés hazafias cselekedet is, mert ezzel a magyar állam eszmé megszilárdulását hathatósan elő lehet mozdítani. Ez a cél lebegett a kormány szeméi előtt is, mert nem néhez belátni, hogy a tótok, oláhok, szerbek ugy nyerhetők meg legkönnyebben, s ugy tehetők igazán magyarokká, ha tisztán magyar ajkú vidék közepére telepítjük őket. És elvárjuk a kormánytól, hogy a kezébe adott eszközökkel első sorban ennek a célnak az elérését, a magyarosodást fogja szolgálni s hisszük, hogy ez a javaslat ellenségeink számát idők folyamán kisebbiteni fogja, mert sokakat megmagyarosít.

Ez a magyar politika vezet igazán célhoz, mert mit ér, ha idegen ajkúak közt van is egy két magyar elemi iskola, ha a nagy többség, ha a nyilvános élet nem magyar. Magyarra pedig leggyorsabban telepítéssel tehetjük őket, a mely szép reményekre jogosít, hisz, hogy egyebet nem emlitsünk, az alföldre telepített tót gyermekek nagy része pár év alatt testestül-lelkestül magyar lett, s annyira megszerette ezt a vidéket, hogy többé nem is akar visszamenni a hegyek közé. És hisszük, hogy a felnőttekre, az ide hozott családokra is ilyen jó hatással lesz a magyar faj, a magyar élet, szokás és gondolkodásmód, s akkor azután kitűzött célunkhoz

egy lépéssel újból közelébb jutotunk!

Raffay Ferenc.

T a n ü g y.

II. A társulati polg. leányiskola.

Azon általános szép sikerről, mely a helyb. társ. el. és polg. leányiskola évzáró vizsgálatát az értelmiekre tartozó közismeretek terén jellemzte, volt alkalmunk annak idején beszámolni. A leányiskola imént megjelent értesítője adja meg az alkalmoszerűséget mai cikkünknek, melyben főképp azon hatás feltűntetését tűztük célul, amely a leány növendékek jövőre annyira fontos munkatárában a múlt tanévben nyilvánult.

Lapunk, feladatához híven, valahányszor csak alkalom nyílik, nem mulaszthatja el, hogy elismeréssel ne járuljon azokhoz az évenként fokozódva megújuló sikerekhez, miket ez a céltudatosan vezetett tanintézet az állami tanterv keretében önmaga által kiszabott szép tevékenységi körében felmutat.

Valóban a nők gyöngeségében több erő van, mint a férfiak erejében. Meggyőző erről a leányiskola idei munkakiállítása. Egy esztendő szorgalmas munkájának gyümölcse volt felhalmozva két tágas tanteremben. Tanulságos látványt nyújtott a női kézimunkák eme nagyértékű halmaza, mely ugy mennyiség, mint minőség, tehát csin, izlés tekintetében messzemenő haladást jelent az elmúlt évek hason kiállításához képest is.

Ez az ötvenedikes eredmény pedig azt jelenti, hogy a társ. leányiskolára feltétlen szükség van, élénken érzett hiányt pótol az, s ha ennek fenállását a magas kormány s jótékony Nőegylet segítségével annyi gondteljes küzdelmek között nem biztosítaná, ugy bizonyosan a körségnek kellene azt más uton létrehozni és fentartani, jelenti továbbá azt is, hogy a közönség körében mind mélyebb gyökeret vert az iskola haszna, célszerűsége és tagadhatatlan előnyeinek tudata, amit bizonyít a növendékeknek szo-

kaulanul nagyra, 78-ra emelkedett szép száma. Amiből ismét vaskövetkezetességgel egyebet levezetni nem lehet, mint azt, hogy a városnak azon többszörösen hangoztatott követelmény elől, hogy a fenntartó testületnek messze kiható kulturális főrekvésében nem is jelentéktelen évi segéllyel segédkezni nyújtson — kitérnie, avagy csak annak beváltását halasztania — erkölcsi lehetetlenség, sőt egyenes bűn.

Nem késünk továbbá kijelenteni, hogy a munkatartás oly szakerőre van bízva, kinek minden igyekezete egyedül az iskola céljaiban kontrahál. Mert a kiállítás mostani terjedelme mellett igazán fáradhatlan buzgalom és lankadást nem tűró ambíció, kellett, hogy a 78 növendék minden kézi munkáján a vezetőnek stílya, utmutatása, ugyszólván gondolkozása kiérezhető, látható legyen. A kiállítás e tekintetbeni sikere tehát mindenek fölött Lukes Tona k. a. érdeme.

A nagy gondtal és izléssel elrendezett kiállításon képviselve volt a női kézimunkák minden neme, kezdve a leggyöngyözőbb öltésektől a művészi tökélyig finomabb izlésalkotó erejének megnyilatkozásáig. A díszhímzések százfélé neme és jellege, a filigrán s csaknem gyilkos természetű munkák óriási türelmet igénylő sokasága, változatos, élvezetes és tanulságos látványt nyújtott, s nem ok nélkül ojtotta bámulatba a szemlélőt. Az egyes tanítványok szorgalma felül pedig valóságos legendák keletkeztek s szinte lehetetlennek látszott, hogy fiatal lányok miként tölthetnek el annyi időt munkában mint amennyi hatványozott szorgalom feltételezése mellett is megkivántatott a kiállítás által dekumentált eredményhez. „A leányoknak ábrándoznia kell, különben később teszi azt, pedig nincs valami természetellenesebb, mint a túlzottan hipokrita nő,“ — mondja Stendhal. Nem árt a műasszonyoknak is gyenge gátot vetni.

A kiállított remek munkák kimagaslóbbjait szükségtelennek tartjuk külön-külön felemlíteni, mert annyi sok volt, s annyi

véremmel: eszembe jutott a baba-arc, kerestem a sétálók közt, meg kell ismernem, beszélnem kell vele . . . bolond vagyok . . .

A sétálók közt nem volt, nagy sokára leltem meg fűnt, egyik páholyban. Kerestem valakit, a ki bemutasson.

— Ah, a „cukor babára“ fáj a fogad? Ugy látszik különös hatással van az író emberekre . . .

— Hogy hogy?

— Mert a férje is író volt . . .

— Hát már özvegy?

— Nem, csak elvált asszony.

— A baba?

— Igen, a „cukor-baba.“ Ugy-e, nem is gondolná az ember, hogy annak a csöppségnek már „múltja“ van. De milyen? Tele volt vele az egész város. Egy darabig azért nem is táncol, nem igen kevéredik a társaságba . . .

— Ha elmondhatnád, igen érdekelne.

A buffetbe mentünk s letelepedtünk egy csendes zugba, szivarrá gyújtottunk, én töltöttem s barátom beszélni kezdett:

— Ezelőtt négy évvel épen ilyen volt,

mint most, egy csöppet se változott. Azt hiszem, hogy ilyenek kellett mindig lennie és soha se is lesz más. Kiesike, filigrán, de minden részében aranyos, kecses és vegtelenül fész. Hozzá még az az ártatlan, üde arc. Ha végigment a korszón az anyjával, lesütött felénk szemekkel, melyeket csak olykor emelt fel csodás kékséggel, kerekre nyitva — mindenki utána nézett:

— Ni, a „cukor-baba“.

Biz' Isten enni való volt és nagyon édes lehetett. Az egész város ismerte, divatba jött, a fiatalok bolondultak utána. Már alig lesték, hogy bálozni kezdjen. Am a mama „sárkány“ hírében állott, a ki csak komoly szándéku embereket enged a lánya közelébe.

Akkoriban nevezték ki ide egy fiatal tanárt. A lapokból már ismeretes volt a neve, sokat firkált annak idején mindenüvé. Egy darabját adták a nemzetiben s a sikerült premiér bejárta a vidéki színpadokat is, hozzánk természetesen szintén elvetődött. Így tehát nagy várakozással és kíváncsisággal lesté mindonki az új tanárt, a ki író neves ember s valószínűleg „partic“. Külön-

ben Hódossy Lajosnak hívták, talán emlékszel a nevére.

Mikor megérkezett, általános volt az — ah! Alaposan csalódtak mindnyájan, különösen a lányok. Mert Hódossy fiatal és nőtlen volt ugyan, de semmit sem vonzó, sőt az első pillanatra határozottan rossz benyomást keltett. Borzas, szőke feje volt, savószínű szemekkel társaságban keveset beszélt, a nők között pedig nem igen érezte magát otthon.

Mindjárt az első időkben felléptették az irodalmi körben, hogy bemutassák. A kíváncsiság megtöltötte a termetet, de a mint megjelent a podiumon az est hőse, a frizúra fejek nagyot néztek, aztán ajkbiggyeszttve bujtak össze.

— Hát csak ilyen? Másnak képzeltek . . .

Csak egy babaféj ott a második sorban, az nézett áhitattal, odaadással, ártatlanul, muntha mohón lesné a felolvasás minden szavát. Hódossy észre vette, a minthogy észre vetted valószínűleg te is, és nem tudta elfelejteni a babaféjet.

Nos, a „babák“-nál kellemes zavart

változatban, hogy kénytelenek vagyunk annak kijelentésével megelégedni, hogy az egész kiállítás sikere szélesebb körben is méltó felfűnést keltett volna.

Az évi munkálkodásban társaik fölött különösebben kitűntek: Stein Matild IV. Blaskó Juliska IV. Wolfman Aranka IV. Dimény Juliska IV. Eszes Ilona IV. Mihálfé Emma IV. Pásztori Berta IV. Józsa Jolán IV. Kristoffy Anna. III. Engel Malvin III. Grossz Francziska III. Dósa Sarolta II polg. növendékek.

Mi újság?

— **Esperességi közgyűlés.** Érdekes esemény színhelye lesz városunk a jövő hó folyamán. A békési ev. esperesség ugyanis mely nyári közgyűléseit a nagyobb egyházak székhelyein felváltva szokta tartani, az idénre Szarvast jelölte ki az ülésének helyéül. Augusztus vége felé össze fognak gyűlni a nagytiszteletű urak, hogy meghányják-vessék egyházaik ügyét-hajját, s tanácskozzanak az az egyház veteményes kertjeinek, az iskolák dolgairól. Mindannyiúnknak lesz egy-egy kedves vendégünk az érkező lelkész urak között, kiket szívünk szinte üdvözlétével várunk és fogadunk. Isten hozza őket városunk falai közé!

— **Elölétett tanárok.** Moravcsik Géza, főgymnasiumunk volt tanára — kit a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter csak múlt évben nevezett ki a székesfehérvári áll. főreáliskola rendes tanárává, hasonlóképp rendes tanári minőségben a Budapest fő- és székvárosi VI. ker. áll. reáliskolához helyeztetett át. Petry Gyula homonnai áll. polg. isk. tanár, — ki ezelőtt 2 évvel szintén viselt tanári állást szarvasi főgymnasiumunknál, az aradi áll. reáliskolához neveztetett ki, Kemény Árpád, volt szarvasi, utóbb eperjesi ág. ev. főgymn. h. tanárt pedig a Szenté városi főgymnasium igazgatótanácsa által választott meg rendes tanárra. Gratulálunk t. barátainknak,

kik annak idején lapunknak is mindhárman buzgó dolgozótársai voltak, — jól megérdemelt előléptetéseikhez!

— **Hirtelen halál.** Lapunk zártakor vesszük a megdöbbentő hírt, hogy Horváth Dezső, a debreceni kir. tábla nyug. bírása, ki alig néhány hónappal ezelőtt telepedett le családjával városunkban, szombaton d. u. 5 órakor szívzsellhűdés következtében elhunyt, özvegyet, 6 árva — köztük 4 kiskorút hagyva hátra. Temetése holnap, f. hó 24-én d. u. 5 órakor lesz a csizmadia-utcai halottas háztól. Béke hamvainra!

— **Helyettesítés.** Grabarics Iván, m. kir. postafőnök hosszabb szabadságra menvén, a hivatal vezetését Melcher Károly nagyváradi postaigazgatósági fogalmazó vette át.

— **Kiirt pályázat.** A gyulai kir. törvényszék Elnöke kiirta már a pályázatot a Török Károly, Nagyszalontára kinevezett járásbírónak itteni állására. Pályázati határidő 2 hét.

— **Halálozás.** Passzauer Jakab pusztacsákói bérlő f. hó 20. végelgyengülésben elhalálozott 62 éves korában. Holttestét ma d. e. 10 órakor helyezik el örök nyugalomra a halásztelki izr. sírkertben. Elhunytát özvegye, leánya és kiterjedt rokonság gyászolja. A gyászestéről következő értesítést vettük: Özv. Passauer Jakabné szül. Lusztig Fanny ugy a maga, mint leánya, testvérei és az összes rokonok nevében mély fájdalommal jelenti a feledhetlen férjnek, apának, testvérnek és rokonnak, Passauer Jakabnak folyó hó 20 án este 9 órakor, életének 63-ik, boldog házasságának 30-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halottnak hült tetemei f. hó 23-án, vasárnap délelőtti 10 órakor fognak a szarvasi izr. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. P. Csákó, 1893. július 21. Áldás és béke lengjen porai felett! Sarolta leánya, Passauer Izidor, Passauer Sámuel, Passauer Rozália, férjezett Huszerl Lipótné, Passauer Eliz testvérek. Bácskai Jakabné, özv. Lusztig Sámuelné, Lusztig Károlyné. özv. Passauer Hermanné, sógornők. Rosenthal Márton, Bácskai Jakab, Huszerl Lipót, Lusztig Károly sógorok.

— **Elhalasztott mulatság.** Az egyetemi hallgatóknak múlt vasárnapra tervezett, de a kedvezőtlen idő miatt meg nem tartott nyári mulatsága ma este lesz a károlyi-kertben, kedvezőtlen idő esetén a „Bárány“-ban.

— **Képviselőtestületi gyűlés** lesz augusztus hó 7-én a következő tárgysorozattal: 1. A társ. ovoda átvétele s egy új ovoda felállítására iránti intézkedés. 2. Egyezkedés megkísérlése a Szarvas város és a regaleközbirtokosság peres ügyében. 3. Intézkedés az árvapénztárnak a város által leendő kezelése ügyében, a szükségessé vált adószedő és ellenőri állás betöltése.

— **Égő vonat.** Tegnap délután szokatlan látványban részesült a vasuti pályaudvar közönsége. Az 1 óra 21 perckor érkező 7411. sz. vegyes vonat egyik kocsija lángba borulva érkezett be a pályaudvarra. A tűz a szarvasi tanyák között támadt, eddig kiderítetlen okból s a személyzet észre is vette, de víz hiányában oltásra nem is lehetett gondolni, s csak az állomáson kezdték meg teljes erővel az oltást; — az utasokban az ijedelmén kívül kár nem esett.

— **Közszemlén.** Szarvas város 1894-ik évi községi költségvetése a városházán közszemlére van kitéve.

— **Műkedvelő-előadás.** A szarvasi iparos ifjúság Grüber Géza és Pollák Béla urak közreműködése mellett műkedvelő-előadást rendez augusztus 7-én az arénában a tűzoltóegylet javára. Színre kerül Szigligeti régi jó népszínműve, a „Csikós“. A próbák Gólián Soma rendezése mellett esténként szerényen folynak már az arénában, s ismerve a szereplők elismerésre méltó buzgalmit, remélünk lehet, hogy az ifjúság ez idén is élvezetes estét fog szervezni közönségünknek.

— **A főgymnasium orgonája** szépen halad a befejezés felé. Korik Sándor, szolnoki orgonaművész f. hó 1-je óta nagy buzgalommal dolgozik rajta, most már csak a sipok beállítása és hangolása van hátra, s a teljesen elkészített, egyszerűségében is díszes hangszer remélhetőleg augusztus hó első napjain meg fog szólalni. Korik Sándor valóban jutányos árért dícséretre méltó, alapos munkát végezett; mint képzett szakembert legjobb lelkiismerettel ajánlhatjuk a nt. lel-

okozott a fiatal tanár első látogatása. Mint-hogy ha valami lett volna a levegőben. A nevét illetően: gyakrabban emlegették, a leány kedves naivsággal beszélt róla s a mama nem győzte híresztelni: hogy az a Hódossy milyen komoly, kedves, művelt ember, s ha egy kicsit bele melegszik, milyen szellemes, beszédes. Az első látogatásra következt a második, aztán csakhamar a többi. A szomszédok sugdosódtak, az utcabeli lányok házaik ablakaiból csintalan fejek bukkantak elő s néztek a tanár után.

— A „cukorbaba“ völgyéne ...

Tényleg a dolog mind komolyabb szintűlt. Hódossy velük sétált, náluk töltötte minden szabad idejét, a lány kezdett kijönni a divatból; a garcon körök nem beszéltek annyit róla: hisz, le van foglalva, már nem érdekes. Legfeljebb a professzort irigyelték az édes falatért: szerencsés kópé ...

Az eljegyzési kártyák senkit se leptek meg a városban. Természetesnek tartotta mindenki.

Már az esküvő is ki volt tűzve. Ha ketten karonfogva végig sétáltak a piacon, elátszott róluk a boldogság, a baba a meg-

szokott ártatlan arccal csüggött a jegyesén, a jegyes. nos ez ostoba arcot vágott, mint minden ember, aki nagyon boldog. Csak arra voltak kíváncsiak, hogy milyen asszony lesz a „babá“-ból, hogy fog állni rajta az asszonyos ruha, megváltoztatja-e a házias élet?

Egy csöppet se változtatta meg. Egyforma maradt, arczkifejezése, termete, járása, mindene, még a gondolkodásmódja is. Kiszivárgott, hogy végtelen naiv volt, szinte az ostobaságig naiv. Kérlek, haza szökött az anyjához a nászél előtt, pedig állítólag imádta a férjét. Ugy kellett vissza vinni, majdnem erőszakkal, akkor is sirt. A férje meg volt hatva a gyermeki ártatlanság által s még jobban szerette. Ha kérdezősködtek, boldogan mondta:

— Gyermek, enivaló kis gyermek ...

De hát tudod, úgy van, hogy az ember hamar bele un mindenbe, főleg pedig a naivságba. A naivság egy bizonyos korig kedves és elragadó, azontul azonban bosszantó és neveltséges. Ha az asszony anyává lesz, szünjék meg gyermek lenni. Hódossyné pedig azután is az maradt. Mikor kis leányt megmutatták neki, nagyot bámult rágra

nyílt szemekkel, mintha csodálkoznék, hogy mint történhetett ez? Semmi vonás az anyából, de egyetlen érzés sem volt benne, mely arra vallott volna, hogy szereti gyermekét. Játszott vele olykor s elpiszmogott, mint valami játékszerrel, de ha sirni kezdett s alkalmatlankodni, elvitette magától a harmadik szobába. Táplálni, amugy se táplálhatta. Képzelheted, hogy mindez gondolkodásba ejtette a férjet. A városban szerte beszéltek, a baba széthordta, hogy sokszor zajos jelenetek folytak le a gyermekágyas szobában. Illetve nem annyira zajosak, mint kinosak.

Ezek a jelenetek később is, sokszor ismétlődtek. Mert az asszonyka felépült és megszépült, czukrosabb lett, mint valaha, de semmivel se okosabb. Mikor a gyermekét temették s azt a rófyi kis koporsót földbe eresztették, egyetlen könny se jött szemére, a helyett oly ártatlanul csüggött a pap szaván, mintha a férje felolvasását hallgatta volna a redőntben.

Mindennek híre ment a városban, az asszony ostobasága közmondásossá vált s ha valakire azt akarják mondani, hogy nagyon

készí kar s egyházi előjárások pártoló figyelmébe!

— **Iparosok figyelmébe.** A m. kir. államvasutak mezdonysemélyzete részére szükséges téli ruházat szállításának teljesítésére hirdet pályázatot a m. kir. állami vasutak igazgatósága. A szükséglet 1400 darab szűke posztóból készült bundás kabát, ugyanannyi bőrrrel fejtelt halina-csizma, altiszti téli sapka, 1414 db irha-kabát, ugyanannyi bőrmadrág és téli szolgáló-sapka. Az ajánlatok e hó 25-ig nyújtandók be. Közlebbi felvilágosítással a aradi kereskedelmi és iparkamara szolgál.

— **Tartalékos katonák behívása.**

Gaál Pistának nagy bánatot szereztek a kis menyecskéknek, de nem csekély örömet az agglagényeknek azzal, hogy a napokban több, mint 100 db behívó-jegyet küldöttek szét a közöshadsereg és honvédség-tartalék-állományába sorozott hadkötelesek számára. A behívók augusztus második felére szólnak, s az öreg gyerekek három hétig legyeskednek muszájból a gyulai és csabai szépek körül.

— **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben privátmegrendelőknek közvetlenül** szállít: **fekete fehér és színes** selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek, Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra a kros bélyeg ragasztandó.

A hétről.

(*Fővárosi levél.*)

A legöregebb emberek sem emlékeznek arra, hogy uborka-szezonban annyi lovagias affér teremjen, mint mostában. Polónyi kihíválja Eötvöst, — Eötvös nem fogadja el a kihívást. Polónyi kihíválja Eötvös segédjeit, a segédek visszaütik a kihívást. Most

természetesen a segédeken a sorozatok hívják ki egymást.

A publikum, mely ilyenkor minden csekélységért halás, jóízűen nevet e farsangi bohózaton s zajos derűséggel várja a becsülethírók összetűlését, melyek az összebogozódott afférok okvetlenül szintén hajba fognak kapni s támadnak afférek a végtelenségig. Ezeknek az afféreknek a mulatságos voltán az a körülmény sem változtat, hogy csupa függetlenségi képviselők közt merültek föl s éppen akkor, mikor Kossuth üzenetéhez híven a kettészakadt pártnak újra egyesülni kellene, egymás kebelére borulván.

Am mégis, azt hiszem, csak külső megjelenésükben látszanak e dolgok mulatságosoknak. Lényegükben komolyak, nagyon komolyak. Tartozzék bárki bármely politikai párthoz, ha jó hazafi, nem láthatja örömmel egy erős ellenzéki pártnak a szerteszúródását, nem láthatná a mienknél kedvezőbb viszonyok között sem. Azoknak a szívét pedig, kik meggyőződésből tartoznak a szélsőbal táborába, méltán töltheti el kaserőség, napról-napra világosabban tűnven ki, hogy a szélsőbal kettészakadását nem elvi differenciák, hanem személyes torzalkodások, gyűlölködések okozták.

Még csak az imént lezajlott Vásonkeő-váltópör kellett, hogy a szélsőbal két vezére: Eötvös és Polónyi között a személyes ellentét a lehető legvisszatartóbb módon élesedjék ki, s ha egyebet nem, azt a tanulságot mindenki levonhatta e pör tárgyalásán lejátszott jelenetekből, hogy a képviselőség, ha össze is fér, valahogyan az ügyvédséggel, de már a pártvezérség sehogyssem.

A pártvezérnek vagy olyan férfynak kell lenni, a milyen volt megboldogult Irányi Dániel, ki szerényen megélt a képviselői fizetéséből s minden óráját a hazának szentelte; vagy olyanak, a minő ma Apponyi Albert gróf, a ki vagyoniilag független s szintén egyedül hivatásának él.

Az, aki komolyan veszi a politikai

pályát, a ki mint képviselő egész lélekkel akarja szolgálni hazáját s pláne pártvezérségre vállalkozik, annak nem szabad ügyvédi irodát tartani, nem szabad üzleteket csinálni, vasutakat építeni s kitenni magát ezáltal annak, hogy neve bepiszkolódjék.

A pártvezéreknek ezenkívül is kijut bőven a piszokból, a gyanasításból. Például Apponyi Albert, a ki első fejtette ki (1890-ben) a parlamentben azt az egyházpolitikai programot, melyet ugyszólván ma az egész ország magáénak vall, a ki ezóta számtalanszor megerősítette tiszta, nemes, szabadelvű nyilatkozatait; és mindhiába, azért folyton akadnak újságok, melyek mindaddig nem akarnak bizni Apponyiban, míg — kormányra nem jut. Ha egyszer odajutott, akkor aztán lehet akár ultraklerikális: minden cselekedete ultraliberális lézen s hozsánnyal üdvözöltetik.

Ma azonban minden koca-újságíró szemére veti, hogy: 1. katolikus, 2. jezsuitáknál tanult, 3. misét hallgat.

Széles e hazában, minden embernek megbocsátják, hogy római katolikus, csak öneki nem. Senkinek a szemére nem kobbantják, hogy a jezsuiták iskolájában tanult, csak öneki. Senkinek fel nem hánytogatják a vallásosságát, csak öneki.

Gsodálatos egy világ ez a mai: Nem képes elhinni egy művelt emberről, hogy vallásos legyen. Pedig talán senkinek e világon olyannyira nincs szüksége, mint éppen a közpályán működő s vezérszerpeket vivő embernek arra, hogy az emberek bántalmait, silány gyanasításai elől istennek házába meneküljön s vérző szívére ott keressen balzsamot. A századvég cinikus gyermeke nevet ezen, de a kinek jelkében van nemes tartalom, nem gúnyolja ki azt, a ki még tud imádkozni.

Apponyi Albert e héten Szempeen járt s ottan mondott egy nagy beszédet. Becsületes, hazafias beszéd volt. Mielőtt azonban szónoklatra került volna a sor, a szempei templom harangjai misére hívták a hívőket. Apponyi Albert, Magyarország vez

ostoba, csak annyit mondtak: majdnem olyan, mint a „cukorbaba“. A férj természetesen nem volt boldog, művelt, komoly, író ember létére kin volt neki az az élet. Elhis hanyagolta a feleségét. A baba többet volt az anyjánál, mint a férje házában. Hódossy került otthonát.

Ha nagynéha megjelentek színházban, estélyeken vagy pletatéren, az asszonykát körülrajongták az udvarlók, többnyire tiszték. Mert érdekes volt az a „baba-feleség“, minden ostobasága mellett nagyon érdekes. Vagy talán éppen azért. Az arcán semmi sem látszott meg, sem az, hogy házasságuk nem boldog, sem az, hogy jól esik, vagy terhes-e neki az udvarlás. Ártatlan mosolygással hallgatta a sikamlós bókokat, s úgy nézett szentelen udvarlóira, mintha imádkoznék. A férj nem törődött semmivel, eszébe sem jutott, hogy féltse a feleségét; először, mert úgy sem szerette; másodsor, mert megvédi úgy is a rengeteg ostobasága.

Hanem rosszul tette, mikor nem vigyázott rá. Mert volt eszük az udvarlóknak, hogy felhasználják az asszony tudatlanságát. Míg Hódossy órákat tartott az iskolában, addig

a felesége vizitákat fogadott. Azaz, dehogyan fogadott. Ő egész ártatlan volt a dologban, tudta is, hogy nem szabad, hogy nem állik, ha egyszer be mentek hozzá, nem tehetett róla.

Tele volt mindig tisztékkel a ház, de az asszonyka erősen tartotta magát a fess hadfiakkal szemben. Egy kopott, szőke, tejfőlös arcú kadét udvarlásán azonban megtört az ereje. Tudja a manó, még a gusztusa is olyan ostoba volt annak a teremtesnek!

Barátom! Az aztán becsületes botrány volt. Tíz pere alatt befutotta a várost, hogy a „cukorbabát“ bizalmas randevuun kapta a férje a kadéttal. Párba. A kadét renoméja óriásit emelkedett. A „cukorbabát“, hazaküldték a mamájához. Váloper. Hódossy át-helyeztetését kérte.

Mondják, hogy mikor kitört a vihar, mikor a meggyalázott férj dühtől rekedt hangon ordította:

— El innen, el a szemem elől; el ebből a házból...

Mondják, hogy az asszony akkor is csak állt s nézett, mint rendesen ártatlanul, mintha semmit sem értene a dologból, s mi-

kor végre megértett annyit, hogy nincs itt több keresni valója, szemébe ökölnyi könny-cseppek gyűltek, az aka rángatózni kezdett és sírva fakadt, mint egy gyermek. Ippen úgy, mint akárhányszor azelőtt, mikor semmiségekért kapott dorgálást az arától.

Én azt hiszem, hogy most se tudja, mit véthetett, s a válás kihirdetését valószínűleg szintén azzal az érdekes, ártatlan bábá-arecczal hallgatta végig, mintha rendesen, nem értett belőle egy betűt se. És mosti bémutathatlak, ha tetszik.

— Köszönöm; de már eléggé ismerem.

Bent javában folyt a tánc, csak a pályaholyok üvösdtek.

A hosszú ut s a felolvasás engem is kifárasztott, nyugodni készülttem. Szívem vendéglátóim kíséretében elhagytuk a vendoutot. A, hogy leértünk a lépcsőre, még láttam kocsiba szállni a könnyű filigrán alakot, a folyen kandelláberjainak fényénél mintha regy arcot vettem volna ki a hintó ablakán mögött; egy szende, ártatlan baba arcot. Aztán elnyelte a robogást, a téli éjszaka.

— Cukor-baba, szép álmokat!

idő szerint minden pártbeli ember által elismert legnagyobb talentuma — templomba ment és imádkozott. Templomba ment, a mint azt megteszi Budapesten minden vasárnap és bárhol, a hol a vasárnap találja. És Apponyt ezért még gyanúsítják. — Lám lám, a klerikális.

És kint a szónoki emelvényen mondja: megkövetelem, hogy a polgari házasságról szóló törvényjavaslat mindenképp főt szabadelvi legyen s im ugyanazok az újságok, melyek csak úgy dobálóznak a liberális jelszavakkal, nekiesnek: lám, lám, a klerikális.

Lehozhatja a csillagos eget: mégis csak klerikális. Mert a hallgatók közt vannak katolikus plébánosok is, persze hogy klerikális! Vagyis e ragyogó okoskodás szerint csak az a politikus liberális, ki hallgatóinak sorában ott tisztelheti a szadagórai csodarabbit!

A ki e különös dolgokat figyelemmel kíséri, látni fogja, hogy a liberális jelszavak zászlósa egy végzetessé válható tulzásba esnek s a liberalizmusról prédikálván, maguk válnak illiberálisakká. Lassanként arra ébredünk, hogy kész szerencsétlenség katolikusnak lenni, pedig hát az volna minden becsületes hazafi törekvése, hogy egyenlő jogokban és tiszteletben részesedjék minden felekezet, s e cél eléréséhez éppenséggel nem szükséges egymás érzékenységének a megsértése.

Magam is belátom, hogy mindezt megírhattam volna akár Kutyaabagosról is, de viszont önöknek is el kell ismerni, hogy ezeknél aktualisabb dolgokat Kutyaabagoson sem találtam volna levelemnek tárgyul.

Székegy Huszár.

IRODALOM.

„Kortársak.“ „Zeitgenossen“, „Vokodruhovia“ cím alatt a magyar német és tót ifjuság és nép számára Körösi László dr. fővárosi író és főreáliskolai tanár szer-

kesztésében és kiadásában egy új füzetes irodalmi vállalat indul meg, mely hazafias és tanító irányánál fogva méltán megérdemli az olvasó közönség pártfogását. A Franklin-Társulat nyomdájában készülő díszes füzeteket mesteri kivitelű arckép és művészi címlap fogja ékesíteni.

A „Képes Családi Lapok“ 30-ik száma ismét rendkívüli érdekes tartalommal és gyönyörű illusztrációkkal jelent meg. Irodalmi munkásaink legelőkelőbbjeinek nevével találkozunk benne: nevezetesen Sziklay János folytatja „Az agyagosihid“ című hatásos elbeszélését; Tolnay Lajos egy érdekes rajzot közöl az iskolai életből „Az első fiú“ cím alatt. Figyelmet érdemel egy érdekes stájer népmóda Murányi Kornélia átdolgozásában; Hangulatos költemények, közhasznú cikkek, mulattató apróságok egészítik a szám tartalmát. A „Képes Családi Lapokat“ a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe, mert nem csak a legjobb, hanem a legjutányosabb heti lapok egyike. Kiadóhivatal Budapest V. ker. Nagykorona utca 20. sz. Mutatványszámok bárkinek ingyen és bérmentve küldetnek.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1893. május 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr

7415. v. 7411. v. 7413. v

Szarvas indul: 3:45 éjjel 9:33 d. e. 1:55 d. u.
Mező-Túr érk: 4:35 „ 10:19 „ 2:41 „

Mezőtúr-Szarvas,

7416. v. 7412. v. 7414. v

Mező-Túr indul: 7:47 d. e. 12:35 d. u. 4:58 d. u.
Szarvas érk: 8:33 „ 1:21 „ 5:44 „

Arad-Budapest.

601. gy. 603. sz. 605. sz.

Arad ind: 8:20 d. e. 1:25 d. e. 9:45 este.
Csaba érk: 9:20 „ 12:53 d. u. 11:30 „
„ ind: 9:25 „ 1:23 d. u. 11:45 éjjel
Mező-Túr érk: 10:20 „ 2:51 „ 1:20 „
„ ind: 10:30 „ 2:59 „ 1:33 „

Szolaok	érk: 11:15 „ 4:05 „ 2:45 „
	ind: 11:22 „ 4:20 „ 3:00 „
Budapest	érk: 1:20 d. u. 7:25 este 6:30 reggel
<i>Budapest-Arad.</i>	
	602. gy. 604. sz. 606. sz.
Budapest	ind: 1:55 d. u. 8:10 d. e. 10:00 este
Szolaok	érk: 3:53 „ 11:04 „ 1:07 éjjel
	ind: 4:02 „ 11:14 „ 1:37 „
Mező-Túr	érk: 4:47 „ 12:18 „ 2:46 „
	ind: 4:48 „ 12:25 „ 2:49 „
Csaba	érk: 5:52 „ 1:53 „ 4:17 „
	ind: 5:57 „ 1:13 „ 4:37 „
Arad	érk: 6:57 este 3:50 „ 6:60 reggel

Felelős szerkesztő: **Varga József.**

Kiadó-tulajdonos: **Sámuel A.**

NYILTTÉR.

E rovatban közlöttékért nem felelős a Szerk.

Alulírott, ezennel tudatom a n. é. közönséggel, hogy — öt heti hadgyakorlatom megtétele után

ÜGYVÉDI IRODÁMAT

ujból megkezdttem.

Szarvason, 1893. jul. hó.

Tisztelettel

HAVIÁR GYULA

ügyvéd

HIRDETÉSEK

HIRDETMÉNY.

B.-SZARVASON
a Vármegyeház-utcában 984. sz. a. levő volt Morayosik-féle ház 1893-ik évi október hó 1-ső napjától kezdve bérbeadandó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos:

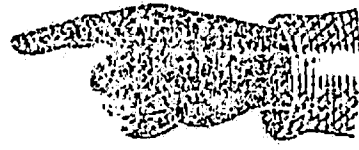
HORVÁTH DEZSŐ

Csizmadia-utca 121. szám alatt.

Az idő pénz!

MINDEN

Az idő pénz!

jó háziasszony pénzt és időt takarít meg, ha a valódi

Dr. Linck-féle zsirlugliszt

mosat. — E cikk nem tartalmaz semminemű ártalmas anyagot és ennek dacára gyönyörű szép, tiszta fehér mosást idéz elő, a nélkül, hogy a ruha színe vagy szövése a legkisebb kárt is szenvedné és kárpótól szappant, szódát, hamuzsirt, vagy bármely más hasonló gyártmányt.

A mosás lehető legegyszerűbb fél kg. Dr. Linck-féle zsirluglisztet 50—60 liter forró vízben felolvasztunk és a ruhát 2—12 órán át — legegyszerűbb éjjel át — bennátzatjuk és kézzel vagy géppel való rövid mosás után (igen szemes helyeket e zsirluglisztel külön bedörzsöljük) a képzelhető legszebb eredményt értük el.

Számos elismerő irat dicséri a valódi Dr. Linck-féle zsirlugliszt kiváló előnyeit.

Százezszor kifizeti magát az egyszeri használat.

RAKTAR: SZARVASON MIKOLÁY PAL urnál.

Főraktár Magyarország s mellékterületei s a Balkán Államok részére:

Landauer Ignác és Fianál Budapesten.

Az idő pénz!

Az idő pénz!

Egy jó házból való fiú
tanonczul
azonnal fevételik
Sámuel A. könyvnyomdájában.

Alólirottól van egy utcai szoba kis-előszobával kiadó, havonként is kivehető f. é. augusztus 1-től. Ugyanannál van két nagy magtár is kiadó, azonnal használatba vehető.
Szarvas, 1893. júli 22
Bakay Sándor:

ZACHERLIN

V I S Y Á Z A T A

b e v á s á r l á s n a l

Vető... Nekem nem kell kinyitott rovarper; mert én Zacherlint ker-tem! ezt a kiváló szert méltán dícsérik, mint a legeslegjobb eszközt mindenféle rovar ellen, azért veszek én csak lepecsételt üveget Zacherlin névvel.

Kapható:

Szarvas: Nyácsik S. utóda,
Réthy Sándor, Kmetz Mihály,
M. Berény Pils Márton.

Mezőtur: Schreiber Lidor
Turkeve: Friedmann Gy.
Gyoma: Scheiber Adolf uraknál

Szactalan és nyomban száradó

10 méterre
1 kgr.
1 fnt 50 kr.

Minden előb-
beni szint
betakar.

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt használhatóságnak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerültesse. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgyakkal feltölthető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni!

színezett szobapalló-fénymázt, sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olaj festékkel be a pallót a gyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen hetül minden föltör, korábbi mázolást sibi; van azután

tiszta fénymás (színezetlen)

új pallókra és parkettra, mely csupan fényt ad. Különösen parkettra a olajfestékek már beázott egészen új pallókra való. Csak fényt ad, emellett nem fedi el a tapaszát. Postasomag, körülbelül 3 négyzet méter (két középnyagú szobára való) 5 fnt. 90 kr., vagy 90 mázla. A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tudék a l. vizitálni a cégnek a gyári jegyre, mivel ez a több mint 1850 éve létező gyártnányt október utnozzuk és hamsliják, kkal roszabb, a gyakran a célnak meg, nem talató minőségben tuzozak forgalomban.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

Kapható Szarvason:
Nyácsik S. utódánál.

CSAK

az illető a ki bevásárlásnál a „Horgony“ gyárjegyre ügyel biztos lehet hogy nem kapot értéktelen utánzást

Pain-Expeller

„horgonnyal“ legjobb eredménnyel alkalmazható esuz; hátfájdalmak, fejfájás, köszvény, csipőfájdalmak, tagszagatás és meghűlések ellen; gyakran már egy belőrszólés elegendő a fájdalmak enyhítésére. Minden üveg a gyárjeggyel

a „HORGONYNYAL“

el van látva és ez után könnyen felismerhető, Mithogy ezen kitűnő háziszor majdnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 fnt. 20 kros üvegekben kapható mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

valódi.

Hirdetés.

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy helyben a piactéren lévő KORBULY-féle házban, a legmagasabb igényeket kielégítő, újonnan és jól berendezett üzletemet

bor, sör, pálinka és szesz

elárusítására a mai nappal megnyitottam.

Raktáron tartok hordó számra, valamint különféle nagyságú és tartalmu palaczkokban **kerti, hegyi, asztali finom peccsenye és csemege borokat,** — felhívom ezenkívül figyelmét a mindenféle raktáromon levő BEL- és KÜLFÖLDI RUM, COGNAC, ÉDESITETT ITALOK (LIKÖRÖK) és kitűnő BOROVIČSKÁRA, valamint valódi KÖBÁNYAI PALACZK SÖRRÉ.

A pálinka fajok mindenneme, úgymint **baraczk, szilva, tengeri, törköly, közönséges gabona, seprő** és kistüsti különféle minőség és árban áll a t. vevők rendelkezésére, a takarási igényre ajánlom jó és olcsó pálinkáimat.

Amidőn magam t. közönség b. pártfogásába ajánlom, egyszermind kérem fenti cikkekbeni szükségleteit tőlem beszerezni, és remelem az áruk jöminősége és olcsósága, a kiszolgálás szolidasága és pontosságával b. bizalmat és megelégedést megnyerni lesz szerencsém.

Tisztelettel

Silberstein K.